

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne

„Edinost“ stane:

za vsa leta gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „3.—“ „4.50“
za četrt leta „1.50“ „2.25“

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilne se upravnštvo ne ozira.

EDINOST

Oglaš in oznanila se račune po 8 nov. vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana javna zahvala, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Sporočila, reklamacije in inšercije prejemajo upravnštvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije se prostu poštnino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je m. č.

O našej narodnej organizaciji.

III.

Ako hočemo, da se res kaj stori, treba se je nemudoma lotiti dela. Začeti se mora iz središča in ravno naši poslanci — deželni in državni — so zares v prve vrste poklicani, da stvar vzamejo v svoje roke. Zbrati se morajo v odbor, ki naj slovenski narod organizuje po razvitih načelih, ter potem kot osrednji odbor cele organizacije vodi delovanje okrajnih in krajskih odborov. Ter jih podpira, svetuje in pomaga jim pri delu. Poslancem podeli je narod svoje zaupanje, njih pravica in njih dolžnost je v prve vrste, da vodijo narod in da skrbijo za njegov blagor s tem, da ga okrepe ter mu tako pripomorejo do njegovih pravic. Saj je to tudi v njih lastnem interesu!

Koliko več bode veljala njih beseda, kedar se bode vedelo, da ne govorijo tje v en dan, kedar bodo vsako svojo trditve in vsako svojo zahtevo lahko podprli s konkretnimi slučajmi! Saj nekateri naši poslanci se radi hvalijo se svojim uplivom v visokih krogih, kako prijetno bode tedaj zanje, da bodo imeli vedno priložnosti dovolj, uporabljati ta svoj upliv v to, da čisto na tihem pridobijo narodu mnogo stvari, katere so malenkostne vsaka posebej, katere so pa v svoji celoti precej večje važnosti — za narod — nego vse glasne, sladkodončne ministerske izjave in obljube. Tu se bodo potrudili za malo gromotno podporo pri raznih javnih delih, tam bodo na podlagi konkretnih dat lahko odstranili nezmožnega ali nepoštenega ali nam krivičnega uradnika ter bodo preskrbeli, da na njegovo mesto pride človek pošten, zmožen in naroden, tam bodo poskrbeli, da se uredi šola v postavnem smislu itd.

Pri vsem tem pa bode tudi raste

njihov upliv pri ljudstvu. Ne bode se jim treba bati za svoje mandate: kedar bode ljudstvo videlo, da se res pridno brigajo za njegove potrebe, da jih poznajo, da povsod pomagajo, oklenilo se jih bode še bolj, in dokler bode prepričano, da delajo zanje, stalo bode vedno za njimi v vsakej sili in nezgodi, v vsakih razmerah in v vsakem položaju. Koliko krepkejša in odločnejša — in uspešnejša — bodo potem lahko postopali!

Kedar se osnuje in začne delovati osrednji odbor, zatekali se bodo k njemu narodni obrtniki in kupci, ki se hočejo naseliti, a ne vedo kje; dijaki, ki so izvršili svoje študije, a ne vedo, kam bi se obrnili; narodni bogataši, ki hočejo naložiti svoj denar v narodnih podjetjih, a ne vedo kje, — vedno bode imel na razpolaganje dovolj močij, pripravljenih za narodno delo.

In osrednji odbor, poučen o vseh razmerah, odkazal bode lahko vsakemu pripravnemu mestu, kjer bode lahko deloval svojemu narodu in sebi na korist.

Ako se izvrši in utrdi taka organizacija, potem se nam ni več bati za obstanek, vsi nasprotniki ne bodo mogli opraviti ničesar.

Seveda pa bode treba neprestanega dela in truda v vseh raznih odborih, največjega pa v osrednjem in bojimo se, da se tako delo nič kaj ne bode depadalo nekaterim našim poslancem. Toda če pomislimo, da neso voljeni samo za to, da se na svojih poslanskih sedežih dolgočasijo, in da oni neso še storili svoje dolžnosti, ako so v budgetnej debati ponižno povedali, da Slovenci še nimajo vsega, kar hočejo in kar jim gre po postavi, pridemo do zaključka, da jim vendarle ne bode preostajalo nič drugega, nego da se prav resno poprimejo ravno takega dela.

Slovenski narod se bode počasi naveličal mož, kateri so poslanci samo radi zabave in časti, ali pa radi lastnega dobička, in ako se oni ne obrnejo na drugo pot, obrne se od njih in si poišče drugih morebiti ne tako imenitnih, — a delavnejših in boljših mož, ki se ne bodejo branili delati v njegovo propeh.

Danes si nikogar nečemo napadati, ali ne moremo si kaj, da ne bi omenili stvari, ki se tiče naših poslancev in ki je tudi v zvezi z našim predmetom.

Naši poslanci so poklicani, da organizujejo narod, a poprej jim je treba da se organizujejo med seboj. Mnogo se je govorilo zadnje jesen in zadnje zimo o shodu vseh narodnih državnih in deželnih poslancev Koroške, Štajerske, Kranjske in Primorske. Določen je že bil čas in kraj in tudi o programu se je že govorilo in pisalo. Naenkrat pa se je stvar začela odlašati in sedaj je, kakor se vidi, popolnoma zaspala. Kdo je kriv, ne vemo, tega pa smo prepričani, da neso krivi temu ne Istrski, ne Tržaški, ne Štajerski in ne Koroški poslanci. Zdi se nam pa, da so drugod nekateri, kateri se ravno teh poslancev iz mejnih dežel nekako boje, kakor bi imeli slabo vest. Naj bo kakorkoli, zadnji čas je že, da se res enkrat snidejo vsi naši poslanci, ter se dogovore, kako naj bi se postopalo. Z današnjo taktiko ničesar ne dosežejo. Kedar pa bodo enkrat skupaj, takrat pa naj se tudi prav resno začne pretresovati vprašanje trajne organizacije celega slovenskega naroda. Naj se osnuje po teh ali drugih načelih, glavno je, da se vendar enkrat zdramimo iz sedanjega lenobe, in da se vendar enkrat začne splošno, intenzivno in enotno delovanje na obširnej stvarni podlagi. Kakor vsak začetek, težak bode tudi ta, a nihče se ne sme ustrašiti začetnih težav; misel na tužni naš narod mora vsakega navduševati in pa trdno prepričanje, da gotovo tudi njemu zasvetijo boljši časi, ako vsak stori svojo dolžnost! —č.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Vender, vender enkrat! Sedaj je jasno, kako smo prav imeli, trdeči, da so dogodki zadnjih dni po Italiji in — v Trstu za našo državo velepomembni. Čudna, pogubna je bila taktika nemških liberalnih listov in naše vlade v ožgled rovanju drzne iredente to in onstran črno-rumenih kolov. Mi smo — poznajoči pravi položaj — svarili in svarili, toda zastoj: glas naš bil je glas upijajočega v puščavi. Nedavno smo pisali, kako gospod Crispi, recte oficijelna Italija, misli in čuti. Mišljenje to izvestno ni posebno ugodno našej državi. In uprav to, da se je celo Crispi čutil primoranega z debelim prstom potipati slavno iredento, priča nam, kolike dimenzije je že zadobila agitacija te poslednje in da to nikakor ni več „otročarija“. Rekli smo že, da je bila dosedanja taktika naših odločujočih krogov pogubna: utajili so vsak pojav te drzne pošasti, zatisnili so oči, da bi ne videli nevarnosti. Ali gospoda iredentoveci so si drugače tolmačili to prizanesljivost, nego so si želeli na Dunaju. Prizanesljivost to so si tolmačili kot slabost in nezmožnost in posledica je bila, da so postajali dan na dan drznejši. Še le pok zadnjih petard v Trstu — odmev Rimskih dogodkov — razjasnil jim je pravi položaj in gospoda na Dunaju so se prestrašili. Sedaj se pa oglašajo eden za drugim: „Neue Freie Presse“, „Wiener Tagblatt“, e tutti quanti, ter obsojajo več ali manj ostrimi besedami iredentovska

PODLISTEK.

Sprehod v Čepovan.

Potopis kulturno-topičen.

Spisal Fran Zakrajski Mestoselec.

(Konec.)

Čepovan stoji blizu v sredi te doline nad popisanimi gorami do 1000 m. vis., kadih 5 ur hodá od Gorice, 606 m. nad morjem; ima snažne, stavbenohigijenično, to je dovolj saksebe zidane, večidel s korci pokrite hiše (nad 70); šteje 1430 preb. 5 krčem in 4 prodajalnice. Cerkev 340 let stara s precej visokim dalekovidnim zvonikom in posvečena sv. Janezu, dala je menda tudi vasi ime (Caput Joannis: Capčep; Jovan). Lepo je opravljena. Po prizadevah prvega njenega župnika, veleč. g. Bl. Grčca, in se sodelovanjem bogoslužnih prebivalcev, dobila je cerkev lani nove orglje, letos pa prostrano lopo iz rezanega kamena, pred katero se je prostor razširil, s lipami zasadil in zaprl z železno ograjo. Sloveča čepovanska voda, za katero se je celó goriška občina poganjala, ker je nekako zdravilna, mrzla 7° do 8° R. in sestoji po kem. preiskavah tudi iz železa izvira nad vasjo, teče po leseni sč zidanimi stebri podprti strugi skozi njo;

žene 3 male mline in žago (pilo), da je nekaterim pomestno zidanim kladezem potrebni dotiček; odteka se potem v podobi pohlavnega bistrega potoka, pridnim pericam v rabo ter se pogrezne konec vasi. Ta voda ne le da je bistra kot golot (kristal), tudi čvrsto moč ima v sebi. Če si se po hribih močno upehal in ti ne vstreže več limonovce, kisle mleko in celó tamarind, napij se čepovanske vode, kaj te odžaja in pusti ti v ustih še preprijeten pookus. O njej bi kaj debelo pogledal grški modrijan Talet, kateri je smelo trdil da izvira vse iz vode in gotovo bi Pegaz še enkrat celnol v skolo, da bi iz nje izkresal tako Hipokreno. Pa tudi slovenskih poetov vrli očak Vodnik bi, čepovanšice se napivši, še bolj navdušeno zapel: Mojstru pevcev naj mi teče ta požir!“

S kakó hladnim ali zmerno gorkim zrakom je v najhujših pasjih dnevih, ko drugde, v Trstu ali Gorici, palijo soladni žarki Čepovan obdarovan, posname se iz teh točnih podatkov: Mes. junija: Ob 6 uri zutraj 10°, ob 12. uri 20°, ob 6. uri zv. 12° R. Mes. julija: Ob 6. uri zutraj 12°, ob 12. uri 22° ob 6. uri zv. 14° R. in to v najgorkejših dneh. Za služnost in potrebe so razen prodajalnic in krčem na razpolago c. kr. pošta, katero služi vsakdanji sel, mnogo rokodelcev, osobito kovači

in mizarji, med kojimi se odlikuje v tehnološkem muzeji izobražen strugar. Zastopana je hišna obrt sosebno v gorenjem Čepovanu (žebjarji), koja je razširjena potem v Lokovcu, Tribušu in v Vojškem. Za javno varnost skrbijo c. kr. žandarmerijski oddelki, ki se stoji zdaj iz inteligentnih in celó umetelnih (godbeno) izobraženih orožnikov.

Čepovan ima dobro obiskovano šolo, katera v sodelovanji uljudnega g. učitelja Mlekuža z gospodom župnikom vrlo napreduje bodisi v izgoji, prvem smotru, ali v potrebnih znanstvih. Ne bom govoril o cerkvenem duhu; samo to naj povem, da če kdo dvoji, ali se ujema narodno vzbujeni duh z npravitostjo in religioznimi čuti in zunanjo izjavo verskega mišljenja bez himbe, najde baš v Čepovanu temu popolen dokaz in da pomestni laški „progress“ v tem pogledu ne le senca ni, temveč se ti prikazuje, če primerjaš bolji stan, v svoji strašni pomilovanja in graje vredni nagoti. Mislite je, da se prava omika dá izvrstno ali prav za prav edino zidati na podlagi verskega duha. Medsebojno se pospešujeta in krepita. Blagor občin, ki ima to neovrgljivo načelo goječega voditelja!

V Čepovanu deluje kat. političko učje 11 let staro društvo, ki šteje

nad 50 udov, in katero vodi g. Bl. Grčca*) župnik in matičin ud, z ono zavedno vestnostjo in zrelo politiko vedno, dejal bi večjega delokroga. „Pravi heroizem, piše Lessing, je sličen skritim iskram v kremenju ki mirno spó, dokler jih na videlo ne spravi zunanja moč.“ Te besede se dajo s pridom obrniti na delovanje čepovanskega pol. društva; samó da, ko na videz počiva, ne spi; temuč se pripravlja in krepí. Ni ga dalekosežnega vprašanja na našem političnem polji, sosebno na Primorskem, in že povzdigne to polit. društvo moški svoj glas, ki svetuje ali zahteva. S tem pa, da postavljam, sosebno gledé narodostnega duha Čepovan, kakor zaslužuje, na prvo mesto na Goriščini, nočem žaliti drugih občin, v katerih se javi

*) Pristavek: G. Blazij Grčca, rodóm iz Predvorja na Kranjskem, mož zavidne vrednosti; krotak, skromen, uljuden, zanesljiv in ne se silé in pomikajoč na sprednjico. V tem je jako vnet duhovni pastir in tudi v tem volesten, da deluje kod Slogar, sosebno pa v pol. društvu, zmirom se stališča pravi ce in ne žalec drugih narodnosti, s prav dobrim vspehom na slov. polji. Pri tem ga podpirajo znanosti, bister pogled v razmora, dolge izkušnje in moški značaj, pa tudi uljudnost in zgovornost. Mnogaje leta! Tudi kot podpiratelj slov. slovstva mu gre posebna hvala. Le več takih mož! Slava!

Čepovanska šola oddaja tudi mnogo svojih učencev v goriško nižjo in višjo šolo. Zda dijaku leta 2 na gor. gimnaziji. Čepovan je oddal tudi svoj dotiček duhovnikov, vnetih in blagočutnih možakov.

zločinstva. „Neue Freie Presse“ posvetila je celo uvodni članek žalostnim tem dogodkom. V tem članku pravi Dunajski list, da ni zadosti, da lojalni Tržaški krogi tiče v zakotju, češ, vsaj mi se ne družimo se zločinci in veleizdajalci, ampak bi morali tudi oni se svoje strani pripomoči, da se zatre ta zalega. Ni-li to prav isto, kar je „Edinost“ vedno trdila: „se samim platoniskim zatrjevanjem udanosti in lojalnosti državnej naše ideji ni nič pomagano: stopijo naj na beli dan, stopijo naj na bojišče in če bi prav prišli v „nevarnost“, da bi stali v istej vrsti se strašnimi Slovenci. To bi bilo korektno, to bi bilo lojalno, to bi bilo res avstrijsko. Še nekaj je napisala „N. Fr. Presse“, kar smo že mi sto in stokrat napisali: „Ni je med avstrijskimi narodnostimi, katera bi imela tako malo vzroka pritoževati se radi zaviranja nje narodnega razvoja, kakor italijanska. Vsaka avstrijska vlada je v polnej meri uvaževala ceno italijanskega jezika in italijanske kulture, tako v javnem življenju, kakor v upravi, v pravosodju in v šoli. Italijani stoje že davno na onem stališču, katero so si morale druge narodnosti še le polagoma priboriti. Njim ni trebalo nikoli boriti se za svojo narodnost.“ Vender enkrat! Izjava ta Italijanom prijaznega lista je interesantna in jo hočemo vestno zabilježiti v svojem spominu, da jo porabimo o svojem času. Vsi ti dogodki so nam Slovonom, osobito slovenskim časnikarjem, v sijajno zadoščenje, ker nam pričajo, da nismo denuncijanti — koliko krat smo morali čuti to psovko! — ampak da smo vedno pisali le resnico, imejoči jasni razum za prave avstrijske interese.

Tudi inozemski nemški listi bavijo se s temi dogodki: „Neue Preussische Zeitung“ piše: „Iredenti v Trstu in Tridentu je v prvej vrsti do tega, da ti deželi odtrže od Avstrije in da združi „podjarmljene brate“ s pravo domovino. To zatiranje je pač največja laž, ki se je izgovorila v naši dobi. Ni ga naroda v Avstriji — celo ne izvzemši Nemcev, — kateri bi vžival tolike prednosti in s katerim bi postopali tako obzirno in potrpežljivo, kakor z italijanskim. Glavni sedež iredente je v Trstu. Terorizem te kliče bi bili lahko že davno zrušili, ako bi se upravni organi odkrito in brezpogojno opirali na cesarju in državi zvesto slovensko prebivalstvo.“

Vnanje države.

Govori se zopet, da se Ruski carevič v kratkem zaroči s princesinjo Alix, hčerjo velikega vojvode Hesen-

tudi takov duh; mariveč želim, da tam, kjer je oslabele, zopet čvrsto oživi in s ponosom se okriji. Oslabele menda vsled od ptujcev zabranjenih vspehov, toda nebo se vedri; pravični čas nam prinese, kar nam gre in moramo imeti. Ideja je pravična, čas mora tudi to biti.

Kako hrupno se naznanjajo svetu to-plice, poletišča itd., videli smo v naših časih povzdignot se tako iz skromnih početkov (Radein) do bogastva, bliša in slave. Prednosti za ugodno poletišče so pred vsem zdrav, hladen zrak, dobra pitna voda, potem složnost, občevanje, sprehajališča, lepa okolica. Z sem takim, kakor smo videli, ponáša Čepovan v eminentnem zmislu. Že poletuje tam nekaj gospode iz Gorice, Trsta in Dunaja. Čepovan je najprimerniše poletišče glede zraka in vode ter sme tudi v ostalem tek-movati s takošnimi kraji. Podjetnik, denaren in srčan, moral bi sezidati večje poslopje denimo za zdaj, za kakih 15 — 20 družin, ter vstregel bi Čepovanu, človeštvu in sebi.

Jaz prorokujem, da bo Čepovan v kratkih letih slovensko poletišče prve vrste. Volja se zbudi tedaj! „in iz malega naraste veliko in slavno.“

škega. Ze nedavno je bilo o tem govorjenje, ko se je rečena princesinja se svojim očetom bavila na Ruskem dvoru. Kakor se čuje, potuje princesinja Alix v kratkem zopet na Rusko. Nam se ne zde posebno verjetni ti načrti, kajti carevič se uprav sedaj pripravlja za veliko potovanje okoli zemlje.

Iz Sofije javljajo, da v tamošnjih dobro poučenih krogih ni znano, da bi bila princesinja Klementina, mati prinčeva, ponudila primerno penzijo vdovi umorjenega majorja Panice. Vest to je bilo čitati po mnogih listih. Morda pa sedaj zato taje, ker je uboga vdova — tako se glase poročila — odbila ponudbo.

Časniki javljajo soglasno, da se v kratkem poravnava spor mej Avstrijo in Srbijo, ki je nastal radi naredbe glede uvažanja prasičev.

Sveti Oče sestavlja nekda posebno spomenico o socialnem vprašanju. Paviljon Pavla V., v katerem se papež pol dneva mudi, je napolnjen se socialističnimi spisi. Sveti oče je zavkazal duhovnom, da studirajo socialno vprašanje, kajti le vera more rešiti to vprašanje.

DOPISI.

Iz Pomjančine meseca avgusta. [Izv. dop.] Kakor je znano, volitve za pomjansko mestno občino bile so ukazane za III. volilni razred dne 19. avgusta, a za II. in I. razred dne 20. t. m. Vsakateri, ki pozna veliko in prostrano pomjansko občino, njene narodne razmere in število volilcev III. razreda — namreč 787, II. tela 387 in I. tela 187 upisanih volilcev — moral je predvideti, da za vse tri volilne skupine ne zadošuje tako kratek čas.

C. kr. glavarstvo v Kopru moralo bi ukazati tri dni za III. razred, dva dni za II. razred in ednega za I. velilni razred. Dosedanji upravitelji, gospodarji pomjanske občine in njih pomagači, Koperski lahoni, dobro so znali, da preveliko število volilcev, posebno iz III. razr., v ednem dnevu bode napravilo strašanske zmešnjave in nered, a celemu svetu je znano, da se naši nasprotniki znajo najboljšje okoristiti, če nastane zmešnjava in nered — in tako se je pripetilo.

Volilcev III. razreda prišlo je v Pomjan čez 600 od edne in druge strani. Volilna komisija, to se ve, bila je pristransko sestavljena: vsi do enega njihove stranke. Začelo se je voliti v torek dne 19. t. m. ob 9. uri zjutraj, pa se je volilo celi dan in celo noč do drugega dneva do 8. ure zjutraj — z malim počitkom kake jedne ure za kosilo in večerjo: torej 23 ur.

Spomnit mi je, da stari župan pomjanski in njegov tajnik deset dni pred volitvami neso mogli dostaviti ni škod, ker povsod so jima odgovarjali: za starimi ne gremo več ni v raj. — Osem dni pred volitvami poslali so naši hudi nasprotniki nekatere prodane duše v Karkavce, kjer so začeli vznemirjati in hujskati mirne kmete proti duhovnikom sploh — a posebno proti tamošnjemu dekanku. Tu so prosto in brezobrazno lagali, namreč, da kranjski duhovniki mislijo prodati jih Hrvatom in ustrojiti povsod hrvaške šole.

Pilo se je in jelo nekoliko dni pred volitvami na račun lahonske zmage. — Priprostemu in lahkoumnemu kmetu daj piti in jesti zastonj, pa grdi in psuj mirne in poštene duhovnike in učitelje, pa si siguren, da ti bodejo vse verovali in kričali v pijanstvu: avviva tulijani! m... per preti cranzi e croati.

Dan pred volitvami njih glavni vojvoda — predsednik političnega društva dr. Venier — pregledal je vse naše trdnjave, potem dal je svojim podrejenim potrebite napotke in zapovedi — pa se je vrnil v svoj glavni stan. — Koperski župan poklical je par dni pred volitvami k sebi vse

Pavlane iz Kopra, kateri imajo volilno pravo v Pomjanu — a teh da je čez sto.

Pripoveduje se, da premoženje nekaterih Paulanov pod občino pomjansko ne velja ni sto goldinarjev — pa vendar so glasovali v Pomjanu.

Mi ne moremo umeti, kako se je postopalo: vsak Koperski Paulan, katerega so vpisali v listine, je dobil pismeno pozivnico, dočim slovenskim volilcem v nekaterih vasih je bila sicer volitev oklicana, toda neso vedeli, v kateri razred spadajo; v nekaterih vasesh ali podobnih niti neso objavili, kedaj da bodejo volitve.

Lahonska stranka imela je v vseh podobčinah in vasesh svoje plačane korteše. Skorej vsak njihov volilec bil je „na žornadi“ v Pomjanu. Nekateri Paulani pripovedujejo sami, da so imeli 2 gl. na dan in postrežbo v Pomjanu.

Agitacijo za laško stran v Pomjanu so vodili osebno dr. Sandrin, dr. Benati, Koperski župan Kobol, dva ali trije Marsichi, neki Basegio, neki Vignini iz Brda blizu Buj in nekateri drugi iz Kopra. — Omenjene osebe so udje laškega političnega društva in so ostali v Pomjanu dan in noč, dokler so bile volitve končane. Vino se je točilo na brente in moštele za protivno stranko. Takšnega nemoralnega prizora se morda še ni videlo pri volitvah v Istri.

Prodani kmetje iz Karkavca, iz Kostabone, iz Gasona in nekateri iz Šmarja lokali so in jeli mso od stare kravetine, katero so jim dali ubiti in pripraviti lahoni v oštariji pri Kociandčicu, — kakor da neso mesec dni nič okusili — in nekateri so v pijanstvu kričali: avviva nostri tulijani! Koperski lahonski agenti so se vedno producirali svojimi govori pred volilno hišo in so vzhicheno kričali in po svoje nagovarjali slovenske kmete, da žnjimi glasujejo. Tu se je slišalo: caro di qua, caro di là. Piero, se dei nostri? Menigo, non semo noi buoni amici? Giovanni, perchè ne fe questo torto? cosa no se mejo, che teni con noi, che coi preti cranzi e croati? Cosa volè aspettar da quei foresti? Noi semo vicini e buoni amici. Andè bever un litro — veni prender una porzion di carne in še drugih pogrdnih besed proti duhovnikom, kateri niti nočem omenjati.

Slovenska stranka ni imela nobene inteligentne osebe — ni duhovnika, ni učitelja, — katera bi agitacijo vodila ali ljudem svetovala. Lahonskim advokatom in drugim udom laškega političnega društva je bilo slobodno hujskati slovenske kmete proti njih mirnim duhovnikom in učiteljem — katerih ni bilo nobenega v Pomjanu. Pa ti lahonski šarlatani so še tako drzni, da kriče po svojih laških novinah, da se gg. slovenski in hrvaški duhovniki in učitelji preveč pečajo s politiko in sploh z volitvami — in da hujskajo in dražijo slovenske kmete proti njim. Lažejo, grozno lažejo.

Za slovenske kandidate glasovali so brez pijače in bez kravetine — oni iz Marezige in iz Truška, dve tretjini iz Šmarja, vsi iz Manzana in polovica iz Pomjana — a vsi iz Kostabone, iz Karkavca, iz Gasona in kakšnih 50 Paulanov iz Kopra glasovali so za lahonsko stranko.

Iz Glema so doma ostali, tam smo imeli efijalta — naj mu Bog oprosti. — V III. razredu volilo je kakih 400 volilcev za obe stranki. Lahonska škeda zmagala je za nekoliko glasov.

Naših volilcev v III. razredu vrnilo se je domov kakih sto, ne da bi volili, — ker so čakali celi dan in do polnoči brez jesti in piti — trudni in lačni in so se bali, da ne bode ni drugi dan končane volitve. Oni so slabo naredili, ker vsaki si je mogel donesti dvajset, trideset soldov v žepu in čakati, dokler bi bili prišli na red. Tisti kmetje naj gredo v Buzet, pa naj se učijo od onih kmetov, koji so ostali povodom prve tamošnje naše zmage pet dni in pet noči na volišči. Slavna komisija ni hotela volitve preložiti na drugi dan, ker so se bali, da ne bi Lahoni — propali.

V II. razredu glasovalo je 134 poštenih slovenskih kmetov iz Marezige, iz Truška in iz Šmarja — a 140 prodanih kmetov iz Karkavca, iz Kostabone, iz Gasona in nekateri iz Šmarja in iz Pomjana. V sredo na večer slovenska stranka imela je večine 40 glasov in zmaga je bila njim sigurna — ali slavna lahonska komisija pretrgala je volitev in preložila jo za četrtek, no drugi dan pomogla je lahonske stranki stara kravetina in pijača — kakor tudi petače.

C. kr. komisar, g. Rebek, vedel se je — kolikor je nam znano — nepristranski in pokazal je svojo navadno eneržijo. Ker pa so bili c. kr. komisar, žandarmi, kakor tudi cela komisija in pisarji tako trudni, da neso mogli več na nogah stati, odložilo se je volitev za I. razred na neodločeni čas.

Ljubi slovenski kmetje, ki ste pokazali, da se ne bojite lahonskih koperskih advokatov, ni drugih laških bradačev, čast in poštenje vam; prepričali ste nas, da čutite, da v vaših žilah teče še kri slovenska, pokazali ste, da nese lačni mesa stare lahonske kravetine, ni žejni njihove pijače — čast in slava vam — le tako naprej, vaša bode zmaga!

A Vam nesrečni in lahkoumni kmetje, kateri ste obrnili hrbet svojim slovenskim bratom in ste se prodali svojim najhujšim nasprotnikom za liter vina, za porcijo mesa in za par goldinarjev — posebno oni iz II. razreda: naj Vam Bog oprosti in razsvetli pamet in razum do prihodnjih volitev. Pomislite le in verujte meni, da tisti lahoni, kateri so Vas lepo gladili, za roko vodili v oštarijo in vas na lice poljubljali (resnično) — da oni isti lahoni v sebi mislijo in drže vas za svoje uboge in zapuščene ščave, za svoje orodje, za svoje uboge slope in gluhe hlapce. Vprašajte le vaše žene in vaše hčere, katero hodijo vsaki dan v Koper al pak v Trst — vprašajte jih le, kolikokrat se jih je žalilo z mrzkimi in grdimi besedami na trgu v Kopru, na parniku iz Kopra v Trst: mostra di ščava, maledetta ščava, p... di ščava, fiol d'un can di ščavo, figura p... di ščavo itd., a vi tem vašim hudim nasprotnikom več verujete, kakor svojim duhovnikom in odkritosrčnim prijateljem vašega jezika in roda!

V prihodnje se bode nadaljevalo o volitvah pomjanske občine.

Iz Podgradeke občine 22. avgusta *)

Se samozavestjo, kakoršne še nismo doživeli v naši občini, nastopil je predvečerjem nov prerok, obrovskega Pilata naslednik, Marotti. Ta dosedaj maloznani mož priženil se je k nam na „lepo Pilatovo premoženje in mislili smo s prva, da bo s časom možak. Motili smo se. Kolikor starejši, toliko bolj čuden je.

Na led se da speljati ne samo po enkrat, ampak čestokrat. Že marsikdo se je že ponorčeval z njim. Letos uporabili so to lahkovernost Poroški lahoni v svoje nečiste namene. Nahujskali so Marottija proti našemu županu, češ, da mu bo ta poslednji vzel državno cesto izpred hiše in mu tako uničil krčmo in trgovino.

Se ve, da neso opustili hvaliti Marottija, kako razumen in pameten da je, kako zasluži s svojo bistro glavico županski stol in deželnozborski mandat! Marotti šel je zopet na led, zdrsnilo se mu je in razbil si je svojo bistro glavico! Oh, kako strašen je bil ta padeč!

Marotti ni razumel, da ga hočejo zlorabiti najhujši sovražniki nas Slovencev. Po bistri glavici šumelo mu je samo poslanstvo in županstvo. V svojej neizmernej modrosti ni zapazil, da je lahomom za Marottija toliko, kakor nam za lanski sneg, nego da hočejo s peklenko zvijačo uničiti in oškodovati zopet občino našo, katera je po triletnem trudu našega župana prvokrat urejena in se prikazujejo kali poštenega in razumnega gospodarstva.

*) Po naključji zakasnjeno.

Nekateri sicer trdijo, da Marotti ni tako nespameten, kakor se misli, da je torej vedel, kaj dela. Ako je to res, ako je vedoma begal ljudstvo, ki ni vedelo zakaj se prav za prav bojuje, je toliko huje. Kajti begane ljudi v škodo, in v narodno propast se ne da nikakor opravičiti. Ljudstvo, med katerim Marotti prebiva, katero ga živi in hrani, to pošteno a siromašno ljudstvo, bo spregledalo. In ko natanjko razvidi, kaj so nameravali, kako so je hoteli speljati na led, tedaj gorje nasprotnim možem! Državna cesta jim ne bo pomagala več, ljudstvo jim ne bode verjelo več, ako še deset cest napeljejo k Pilatovej hiši!

Prva prilika za Marotta bila je predvečerajnja deželnozborska volitev. Vsa razvnet letal je po Obrovem, Javoriji in Gradišči in grozil se ubogim kmetom, da se jim bode „tamburalo“, ako ne gredo v Podgrad voliti tako, kakor on hoče. Ljudje so kar strmeli, videči ga tacega. Prestrašili so se. Radi ali neradi udali so se pritisku. Nakladali so volilce na vozove in prevažali jih so v Podgrad.

S tacimi sredstvi torej hoče ta najnovejši junak prisiliti ljudstvo, da mu zapuša, da ga spoštuje. Ima li še kaj pojma o politički in volilni morali? Misli li, da se zaupanje in spoštovanje da prisiliti? Misli li, ker je par tisočakov priženil, da bode zdaj vse strahoval? Moti se, jako se moti, kajti „svaka sila do vremena“. Ljudstvo spregleda, zbudi se in spozna svoje prijatelje, ki nikdar tako ne delajo, in tudi delati ne morejo, ker jim je sreča ljudstva na sreč.

Pomagači Marottovi tudi neso rok križem držali. C. kr. notar Dopiera in c. kr. gozdni asistent Linc dogovorila sta se, da morajo priti vsi Pregarci ravno ta dan v Podgrad podpisovat neko pogodbo o zemljiščih. Na ta način dobila sta vse Pregarijske volilce v svoje kremplje.

V Podgradu bil je uprav sramoten prizor. Bivši župan Jaketič v svojim sinom, Galo, slavni Črv, kunštni Tine, slavni Feldina, — sploh kar je te vrste možakov — to je bila Marottijeva garda. Marotti pa je imel vse roke polne posla. Zabavljalo se je, grdilo naše prvake, posebno duhovščino, ki je trdno stala na braniku proti tem drzovitem napadu.

Da se neso naši volilci ogibali te družbe, prigodilo bi se bilo morda kaj neprijetnega. — Celo c. kr. okrajni glavar sam moral je neke moze opominjati, da se v volilnem lokalu dostojno vedejo. Zvečer pridivilo je v volilno sobo nekoliko pijanih ljudi in c. kr. okrajni glavar uporabil je moral celo svoje dostojanstvo, da jih je izgnal in mir napravil.

Volilo je od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer, nepretrgano, 170 volilcev. Mi nismo bili ni najmanje pripravljeni na tako drzno agitacijo, katere nismo vajeni. Nevarnost bila je, da propademo. A Podbežci zvedeli so proti večeru, kaj se godi in prihiteli so na pomoč. To naj si zapomnejo naši ljudje, kateri vedno govorijo: vsaj bodo brez nas odpravili. Ako bi bili prišli v škodo in sramoto, bili bi krivi samo tisti, ki ne pridejo blizu. O tacih prilikah naj bo vsak mož na svojem mestu. — Zvolili smo torej 14 volilnih mož, ki bodo vsi kakor eden glasovali za naša dosedanja poslanca in pokazali Porečkim lahonom in njihovemu agentu Marottiju, da smo tukaj Slovenci gospodarji na svojih tleh in v svojej deželi in da se ne pustimo tlačiti, naj pride še tako gnjusni pritisk iz Poreča. (Volilci so dne 25. p. m. tudi res tako storili. Op. vredn.)

Marotti pa naj si dobro zapomni ta nauk. Naj ve, da s takim delovanjem ne doseže nič. Dobro, da smo ga spoznali. Upamo, da se ne prikaže več na tak način. Ako pa bi ga še srbelo in bi hotel, kakor se grozi, pri prihodnjih občinskih volitvah zopet tako rogoviliti, dokazali mu bomo še bolj jasno, da poper ni tako po ceni, kakor njegova modra glavica sa-

nja. Tudi bomo malo bolj natanjko pogledali v zakon in skrbeli, da se kaznuje vsak, ki bode glasove kupoval, ako tudi s Porečkim denarjem.

Zapeljanim volilcem, ki do zdaj neso vedeli, da se jih zapeljuje, odpirajo se že oči. Nobeden jih ne bode več gonil na voliče, kakor goni mesar neumno živino v mesnico.

Domače vesti.

Nadvojvoda Ludovik Viktor došel je v Opatijo, kjer se bode mudil 4 tedne.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabral je dne 1. sept. g. Ivan Mazzarol 1 gl. 85 kr. v gostilni Via Murat. — Pri veselici pevskega društva „Hajdrih“ na Proseku od dne 31. avgusta nabralo se je 7 gl. 11 novč.

„Sokolov večer“ preteklo sobote privabil je v vrt hotela „Europa“ prilično število izbranega občinstva. Program se je izvršil povsem ugodno. Pevec „Delal. podp. društva“ peli so ta večer izredno precizno, čemur je zbrano občinstvo burnim odobravanjem pritrjevalo. — Tamburaše naše čuli smo zopet, po daljšem presledku. In tudi ta večer je pokazal, da so oni sedaj ljubljenci Tržaških Slovencev. Že pri prvem nastopu pozdravili so jih vsi navzoči kaj simpatično. Pri proizvajanju posamičnih točk so ti pojavi iskrenih simpatij stalno naraščali in prešli pri točki: „Karišik slovanskih pesni“ v pravo oduševljenje. Bodi tu izrečena najiskrenejša zahvala tako tamburaškemu kakor pevskemu zboru! — Igra „Svoje glavnice“ doseglja je v polnej meri svoj namen: poslušalci so se od srca smejali. Gospodičine igralke in gospodje igralci so častno izvršili naloge svoje. Gospodičine: Nadlišekova, Kobalova in Furlanijeva so res kaj simpatične prikazni in je njihovo proizvajanje pričalo o pravem razumljenju dane jim naloge in da so se tako rekoč uživale v svoje vloge, kar je prvi in glavni pogoj dobremu igranju. Usojamo si na tem mestu izroči željo, da bi imenovane gospodičine ostale zveste našemu odru. Še jedne točke nam je omeniti, katerej moramo prisoditi častno mesto v programu zadnjega „Sokolovega večera“. Točka ta je bila: Simon Gregorčičeva deklamacija: „Domovini“. Gospodu deklamovalcu naj zadostuje, ako mu zatrdimo, da je bil efekt popoln. — Moralen vseh tega večera je bil poln a tudi z materijalnim vspehom sme društveni odbor zadovoljen biti.

Veselica pevskega društva „Hajdrih“ na Proseku bila je sijajna: s tako fino izbranim programom se menda še ni ponasala nobena veselica tega društva. Podrobnejše poročilo prinesemo prihodnjč.

Vabilo k veliki Sokolski slavnosti povodom osnivanja Celjskega Sokola v Celji dne 7. in 8. septembra 1890. Vspored: I. 1. Dne 7. septembra med 8.—9. uro dopoldne slavnosten sprejem in pozdrav došlih društev in gostov iz Hrvaškega, Kranjskega in Primorja pri posebnem vlaknu na kolodvoru. 2. Odhod v hotel gosp. R. Koscher-ja „pri belem volu“, zajutrek, odkazovanje stanovanj po mestu in okolici, zbiranje v hotelu „pri belem volu“ in sprejem iz severnih krajev došlih društev in gostov. 3. Ob polu 11. uri dopoldne odhod eventualno v sprevedu z zastavami in godbo k Sv. Jožefu, kjer bode slovesna sv. maša s petjem; po maši povrat z malim odmorom v restavraciji g. Simona Kukeca, opoldne prihod v mesto. 4. Ob 1. uri popoldne slavnostni banket „pri belem volu“, pri katerem svira vojaška godba. 5. Ob polu 4. uri popoldne odhod eventualno v sprevedu z zastavami do restavracije g. Simona Kukeca. 6. Javna telovadba raznih Sokolskih društev, veliki koncert vojaške godbe, tamburašev in pevcev po posebnem programu, ki se bode dobival pri koncertu. 7. Ob polu 9. uri zvečer veliki ples v prostorih narodne čit-

alnice celjske (Hotel Straus), pri kateri svira odelek vojaške godbe. — Ob jednem nadaljuje se koncert v restavraciji gosp. Simona Kukeca.

II. 1. Dne 8. septembra med 9.—10. uro dopoldne prosto zbiranje v restavraciji g. Simona Kukeca, ob 10. uri dopoldne odhod na Stari grad, ob polu 12. uri povrat v mesto, kjer je prosti obed v raznih gostilnah. 2. Točno ob polu 2. uri popoldne zbiranje in odhod do gostilne „pri zamoru“, od tam na voze do Žalca. 3. Slavnostni sprejem v trgu Žalec. 4. Velika ljudska veselica z javno telovadbo raznih Sokolskih društev, s sodelovanjem vojaške godbe, tamburašev, pevcev raznih pevskih društev, kolesarjev itd. po posebnem programu, ki se bode dobival pri veselici. 5. Zvečer povrat v mesto v hotel „pri belem volu“, tukaj prosta zabava z vojaško godbo, petjem itd. — O p a z k e: Slavnostne karte za vstop k vsem točkam slavnosti veljajo za Sokole in pevce 50 kr., za druge posameznike 1 gl. 20 kr. in za ro bine 1 gl. 80 kr. — Brez slavnostne karte velja: Vstopnica k velikemu koncertu za posamezne 50 kr., za rodbine 1 gold. — Sokoli in pevci so prosti. — Ustopnina k sijajnemu plesu 1 gold. — Vstopnina k ljudski veselici 30 kr. — Za „Celjski Sokol“ ODBOR.

Vabilo k veselici, katero priredé Openski rodoljubi v korist novo ustanovljajoči se domačej godbi, dné 7. septembra t. l. na vrtu Malalanove gostilne na Opčinah. 1. Brajša: „Isterska himna“, zbor. 2. Cegnar: „Graničar“, deklamacija. 3. Dr. Ipavc: „Domovini“, zbor s samospovom. 4. F. S. Vilhar: „Ružici“, samospjev s spremljevanjem glasovira. 5. Veneec narodnih pesmi. 6. Damoklejev meč, gluma v 1. dejanji. 7. „Komični kvartet“. 8. Gastronomična tombola. 9. Prosta zabava in ples. Ustopnina k besedi 20 kr. za osebo; k plesu 50 kr. za moške. Začetek ob 4¼ popoldne. O p o m n j a: Posameznih vabil ne bode se razpošiljalo. Med posamičnimi točkami in pri plesu svira odelek domače godbe.

Opozorjamo one gospode Tržačane, ki se udeležijo veselice na Opčinah 7. t. m., da se lahko poslužijo zabavnega vlaka, ki gre iz Trsta ob 2. popoldne in se vrača z Openske postajice ob 10. zvečer. Plača se za gori in doli 70 kr. za osebo.

Vabilo. V ponedeljek 8. t. m. točno ob 5. uri pop. bode shod glede „Narodnega doma“ v Barkovljah v gostilni gosp. Ferluge na Greti. Prečitala se bodo pravila in upisovalo delničarje. Ker se ne bode sklicalo več nobenega shoda v ta namen, vabi se k temu shodu posebno rodoljube iz Rojana, Grete in Trsta — in sploh v prvi vrsti one, kateri se neso udeležili prvega shoda v Barkovljah.

„Začasni odbor“.

Vabilo na izvanredni zbor „Delalske zveze“ v Trstu v ulici Farneto šte. 1. Vabljeni so vsi udje in sploh slovanski delalci, da se prav gotovo in mnogobrojno udeležijo, kajti na dnevnem redu so važne stvari: 1. Obravnava radi slovenskega lista. 2. Razpravljanje o slovanskej knjižnici. 3. Volitev načelnštva slovenskega oddelka in dveh odbornikov v glavni odbor. 7. Posamezni predlogi. — Zborovanje bode v ponedeljek dne 8. t. m. Pokažite, da seanimate tudi za delalski stan; naši nasprotniki naj se prepričajo, da Slovane zaostaja za družimi narodi.

Slovanski oddelek.

Laškim radikalcem, ali pravo za pravo irredenti po Italji greben čem dalje bolj raste, odkar jim je Rimska vlada dala več koncesij. Drzovito hočeje prisiliti vlado, da neguje neko politiko, ki le njim samim ugaja. Priporočajo italijanskej vladi, da se reši trozveze ter se zapet sklene z Francosko. S tem hočeje tudi Italijo spremeniti v republiko. Kaj lepo označuje dejanja radikalcev beneški list „La Gazzetta di Venezia“ piseč: „Najnaravnije in najmočnejše sredstvo, da radikaleci dose-

žejo svoj namen je, da se obudijo irredentistično gibanje po Italiji; irredentizem je bilo le sredstvo in ne idejal. Kmalu je irredentizem postal silovitejši; čutil se je vedno bolj po časnikih, zborih, govorih in ob zadnjih volitvah v Rimu. V Romagnu so se zanj tako vneli, da se je že zbralo nekoliko norecev ter pripravilo orožje hotel napraviti ekspedicijo v Istro. Društvom, koje je vlada zadnjič razpustila, bil je namen buditi in vzdrževati irredentistične namene ter pripravljati vse potrebno, da se čim prej vname boj z orožjem. In videli bodete, da prej ali pozneje radikaleci to store, kajti ne manjka se mej njimi predzrežev. Ustvarili si bodo kakšno žrtvo in morda kmalu dosežejo svoj namen. (Ne boš Jaka! Op. ur.) Največjo krivdo tega nosi naprednjaška stranka, ki se sama imenuje radikalno, ter pušča republikancem, da uganjajo svoje burke. Naprednjaški listi obsojajo vladino naredbo. Vladi svetujejo, naj bode v svojej sredi popustljiva. Z enakim sistemom je na pr. Romagnu prišla že v roke raznim političkim strankam, osobito irredentiskej. Mej temi bode vladin odlok napravil velikansk utis! — Beneški časnik sklepa, da vlada s svojim vednim privoljevanjem stranke razvaja, kar bode ista vlada kmalu sama spoznala. Razburjenost radi zadnjih vladnih odlokov je mej laškimi irredentarskimi krogi velikanska. Nekateri odposlanci so minolo soboto v Rimu navezali na vrat spominske podobice Lanze nek napis, s katerim prete vladi in Crispriju. Irredentarske ideje so v zadnjem času po Laškem lepo napredovale ter se razširile tudi mej nižje slojeve ljudstva. Ni čuda, ako se zmerni politik v beneškem listu boji, da irredenta kmalu poskuša svojo moč z orožjem napadeti nerešene avstrijske dežele. Isto bojazen delimo tudi mi, prepričani smo pa, da jih gospoda Lahi brez dvojbe dobe po plehah. Ali pri nas ne vidimo prave eneržije nasproti onej stranki v Trstu, ki očitno simpatizuje z irredento onstran meje, izmed katere stranke se izvestno nabirajo petardo- in bombometalci, ki tukaj učinjajo tak strah in trepet mej mirnim občinstvom. Sapienti pauca. —

Šagra v Barkovljah. Prijatelj našega lista, kateri ima navado obiskovati okoličanske šagre, nam poroča: Minolo nedeljo sem bil v Barkovljah, kjer je bila „šagra“ (šagra je tuj izraz, Barkovljani in sploh vsi okoličani pravijo le „somenj“.) Ljudi je bilo letos nenavadno mnogo, a na mlajih krog plesišča zapazil sem med vihrajočimi zastavami jedno veliko, krasno, ter jedno malo našo trobojnico in jedno hrvatsko zastavo. To je pač dokaz, da veje tudi med Barkovljanskimi mladeniči pravi duh.

Iz Avbera se nam piše: Rad bi Vam kaj veselega poročal, ali žalibog, ni mi to mogoče. Stiska nas vedno večja revščina in večje pomankanje. Nekaj prvega pridelka smo imeli, a ta nam ne zadostuje. Sedaj je pa žalostno po polji. Vse slabo kaže radi pomanjkanja mokrote. Letos nismo imeli potrebne vode ni za ljudi ni za živino. Težko, da bomo toliko pridelali, kar potrebujemo za seme. Dne 25. p. m. je sicer pihal južni veter in tudi megla so se podile, ali dežja je bilo le malo. Na večer ob 6. uri je pa nastal tako silen vihar, da najstarejši možje ne pominjo tacega. Strah nas je preletal, ker mislili smo, da bode sodnji dan. Vihar je strehe odkrival in z opeko se je igral, kakor da je suho listje. Drevje je polomljeno, sadje uničeno. Gospode državne in deželne poslanca pa prosimo, da izposlušajo ubogim Kraševcem pomoči od vlade. Hvaležni jim bomo.

Iz Pomjana se nam piše: Dne 7. do 14. sept. t. l. bode v Pomjanskej župniji ponavljanje, kot obletnica sv. Misijona po ravno istima častitima OO. Jezuitima Poljaku in Tomašetiču, katera častita OO. sta že lani na ljudstvo tak utis napravila, da navdušeno pričakuje in hrepeni po tistem srečnem času, ko se bode sv. Mi-

sijon v Pomjanu ponovil. Bog daj tudi letos srečen uspeh in stanovitno pobiljšanje; kajti slabe letine leto za letom so huda šiba, s katero nebeški Oče svoje otroke k pokori in pobilšanju življenja opominja in kliče.

Izlet, katerega je nameravalo prirediti laško telovadno društvo „Unione ginnastica“ v Koper, je vlada prepovedala iz razlogov javne varnosti. Začetkom so Tržaški žnastiki hoteli napraviti izlet k bratom v Gorico, ali južna železnica ni jim hotela dovoliti posebnega vlaka. „Piccolo“ se čudi, zakaj je vlada izlet v Koper prepovedala ker se „ginnastica“ vendar ob vsakej priliki „dostojno vede“. Mi se prepovedi pa nikakor ne čudimo, kajti vemo, da nekateri ljudje niti polente ne jedo brez — politične primesi. Tudi biciklističnemu klubu „Tergeste“ je vlada drugič zabranila „mejnarodne“ dirke, koje je nameraval osnovati tudi v Kopru. Smola!

Zlata se je skupalo 1. 1889 v Avstriji 1306 stotov v vrednosti 10.277.000 gld.; srebra se je pa izkopal 139.568 stotov v vrednosti 3.190.016 gld.

Bratje „Sokol“!
Oni bratje-člani, koji se udeležijo Celjske slavnosti, pridejo naj jutri, v četrtek, ob 8. in pol uri zvečer v telovadnico. Na zdar!

Odbor.

Listnica uredništva:
Čuk! — V sredo začnemo.

Dunajska borza	
2 septembra.	
Knotni drž. dolg v bankovcih —	gld. 88.05
„ „ „ v srebru —	89.55
Zlata renta —	105.55
5% avstrijska renta —	101.10
Delnice narodne banke —	363.—
Kreditne delnice —	308.—
London 10 lir sterlin —	111.05
Francoski napoleonori —	8.82
C. kr. cekini —	5.35
Nemške marke —	14.37

Javna zahvala

Podpisano se v imenu društva zahvaljuje gospi Metlikovič Tereziji in drugim gospodom, kateri so kaj darovali o priliki društvene veselice, potem vsem častitim pevkam in pevcom, kateri so se trudili, da slavnost se svojim petjem poveljajo; konečno izreka svojo zahvalo onim odbornicam ženskega oddelka, katere ste se trudile za polepšanje vrta in se tudi drugače potrudile, da slavnost bude popolnejša in lepša.

Trst dne 31. avgusta 1890

Predsedništvo „Delalskega podp. društva“.
Tajnik: **Fran Polić.** Predsednik: **M. Mandić.**

Št. 642 o. s. s.

Razpis službe.

Na trirazrednici v Dolini je začasno popolniti službo učiteljice III. reda z letno plačo 320 gld. in prostim stanovanjem.

Učni jezik je slovenski.

Pravilno opremljene prošnje naj se nemudoma pošljejo semkaj.

Koper, 28. avgusta 1890.

Predsednik

c. kr. okrajnega šolskega sveta.

Prodaja mlina in posestva!

V Padežu v Materijskej županiji prodajo se iz proste roke MLIN S TREMI TOČAJI, dve mašini in kovačija s fužino i nekaj posestva pod prav ugodnimi pogoji. Prikladno (primerno) za žitniga prodajalca ali za kakega dobrega kovača.

Ponudbe sprejema Gašpar Malečičar, mlinar Ostrožnabrdo št. 40, pošta Košana pri St. Petru.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

EQUITABEL

društvo za zavarovanje življenja v zedinjenih državah, v New-Jorku, javlja da je preneslo svoje pisarne generalnega zastopstva na trg sv. Ivana, št. 2.

Assicurazioni generali.

v Trstu

(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavica in rezerva dne 31. decembra 1888. f. 38,369 849 10

Premije za poterjati v naslednjih letih f. 23,202 774 10

Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1888 f. 110,813,920.80

Plačana povračila:

a) v letu 1888 f. 9 877,592 55

b) od začetka društva do 31. decembra 1888 f. 217,257,394.75

Letni račun. izkaz dosedaj plačanih odškodnanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione v lastnej hiši. 9—12

Pošilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17, priporoča se vljudno pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovejše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posrebrti. Na blagovoljno vprašanje rado voljno odgovarja. 47—35

Pošilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

TRŽASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 poč. do vsakega žn-ske vsak dan v tednu razen praznikov, in to od 9—12 ure popoldne. Obred-lah pa od 10—12 ure dop. Obresti na knjižice. 3%

Plačuje vsak dan od 9—12 ure popoldne žn-ske do 100 gld. precej, žn-ske preko 100 do 1000 id mora se od-povedati 3 dni, žn-ske preko 1000 gld. pa 5 dni prej

Ekomptuje menjice domicilirane na tržaš-kega trgu po 4%

Pocojuje na državne papirje avstro-ograde do 1000 gld. po 5%

višje žn-ske od 1000 do 5000 gld. v tekočem računu po 4 1/2%

Veče svote po dogovoru.

Daje denar proti vkniženju na posestva v Trstu. Obresti po dogovoru.

TRST, 15. februarja 1890. 17—24

velika menažerija Kludskyga iz Hamburga,

v kateri se vidijo najlepši živalski eksemplari — res vredni, da se jih ogleda — iz vseh peuh delov sveta. Došel je tudi transport novih živalij.

Vsaki dan 2 veliki predstavi.

Nastopa več krotilec in krotik živali z levi, tigri in sloni. Prva predstava ob 6. uri, druga ob 8. uri zvečer.

Prvi prostor 40 kr. — drugi prostor 20 kr.

Za obilno obiskovanje se priporoča

LASTNIK.

Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Cotič.

La Filiale della Banca Union TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando PER BANCONOTE: PER NAPOLEONI:

3% c. preav di 5 gni 2 1/2% c. preav di 20 gni

3 1/2% a 4 mesi fisso 3% a 4 mesi fisso

3 1/2% a 6 mesi fisso 3 1/2% a 6 mesi fisso

3 1/2% a 8 mesi fisso 3 1/2% a 8 mesi fisso

Il nuovo tasso d'interesse principiera a decorrere sulle lettere di versamento in circolazione dal 1 e 8 Marzo 1890 a seconda del relativo preavviso.

In Banco giro abbonando il 2 1/2% d'interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a f. 20,000, a vista verso chèque; Importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altre principali città, rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso di assegni, cambiali o coupons, verso 1/8% di provvigione.

c) Accorda ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie, e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla scadenza.

d) Vende le Lettere di pegno 4 1/2% e 5% della Banca Commerciale Ungherese di Pest e le lettere di pegno 4% dell'i. r. priv. Banca Ipotecaria austriaca di Vienna. 17—24

Trieste, 24 Febbrajo 1890.

Ta fabrika izdeljuje po jako nizkih cenah orglje za cerkve in harmonije, krasno vglashene in solidne konstrukcije. Pogoji plačevanja so lahko prav ugodni. Kataloge in cenike dobiva se gratis. Ta zavod izdelal je v dobi 16. let blizu 300 orgelj, mej katerimi je bilo dosti prav velikih. 18—20

To dokazuje najslajnejše zmožnost zavoda in njega realnost.

FILIJALKA c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na 4-dnevni odkaz 2 1/2% 30-dnevni odkaz 2 1/2% 3-mesečni 2 1/2% 6-mesečni 2 1/2% 12-mesečni 2 1/2%

Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu pripozna se novo borestna tarifa na temelju odpovedi od 17. novembra, 21. novembra in 13 decembra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko, kakor za Zagreb, Arad, Bozen, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, in Ljubljano — brez troškova

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24—17 pri odbitku 1% provizije.

Predumi.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodb.

Na vrednostih ohretni po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodb.

Trst, 17. februarja 1890. 15—24

Išče se agenta

za stroje, ki govori slovenski in nekoliko nemški. Po daljnjej povoljnjej poskušnji, namestil se bode stalno. Ponudbe pod naslovom „Slovene“ na upravnistvo tega lista 3—3

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883

Glavnica društva gld. 3,300,000.—

Reservni fond od dobičkov „ 536,622 02

Posebna rezerva dobičkov od zavarovanja na življenje 150,000.—

Rezervni fond za poljudje na premikanja vrednostnih efektov 161,500.—

Premijna rezerva vseh oddelkov „ 7,342,780 36

Rezerva za škodo „ 267,601.—

24—17 V portfelju:

Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih „ 16,954,118 57

Skupni znesek vseh škod plačanih od 1. 1888 do 1889 gld 114,949,847 05

Urad ravnatelstva: Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši.)

Čase nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovih i mestah, sa solidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi pisмени strojevi providjenu

JEDINU SLAVENSKU

TISKARU U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. pr.:

za župne urede, okružnice, račune, list. artiju i zavitke s napisom, preporučne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, račištne, punomoći, cjenike, jestvenike, svake-vratne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cjenom i ukusnom izradbom.

Drži u zalih (skladištu) sve potrebne tiskalice i knjige za crkven- urede.

Onda ima na prodaj sljedeće knjige:

Kmetijsko berilo za nadaljevalne tečaj ljudskih škol in gospodarjev v pouk ciena prije 50 nvč. sada 40 tvrdo vezana „ n. 60

Sodnijski obrasci sastavljeni B. Trnovcem „ n. 20

Vilim Tel, prevod Cegnara „ n. 40

Ljudmila prevod J. Lebana „ n. 20

Filip prevod Križmana „ n. 20

Antigona prevod Križmana „ n. 20

Trst in okolica od Sile „ n. 30

Pjesma o zvonu preveo A. K. Istranin „ n. 20

Istra pjesma „ A. K. „ n. 20

Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicah zato ih sl. občinstvu preporučamo. Kod naručivanja tiskanih i drugih, molimo naznačiti točno naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Via Carintia br. 28 u Trstu.

Tiskarna Dolenc v Trstu